

„Farøil“ umrøtt á almennu evnisðøgunum á Hotel Føroyum:

Fyrirminir og vansar við landsoljufelag

Tað er heilt óvist, um vit nakrantíð fáa eitt føroyskt landsoljufelag. Men málið verður nógv umrøtt í hesum døgum, og á evnisðøgunum á Hotel Føroyar vóru viðgjördir bæði fyrirminir og vansar við møguligum „Farøil“-oljufelag

JAN MÜLLER

Ein av spurningunum, sum hevur verið viðgjörður á almennu evnisðøgunum um frágreiðingina frá Oljuráðleggingarnevndini er eitt alment føroyskt oljufelag. Alt hetta er so nýtt enn, so ikki kann sigast, at nógv orðaskifti hevur verið um málið - annað enn tað, at lögmaður hevur umrøtt tað og í seinastuni eisini ein av stjórunum í Phillips Petroleum. Oljuráðleggingarnevndin kemur sum so ikki við nøkrum boði uppá, hvat er best at gera men hevur so skotið upp at seta eina nevnd at kanna málið. Hesum hevur m.a. lögmaður tikið væl ímóti.

Fríggjadagin greiddi Magni Arge, limur í Oljuráðleggingarnevndini frá tí, sum Oljuráðleggingarnevndin hevur skrivað um spurningin.

Magni Arge sigur við Sosialin, at tað eru knýtti bæði fyrirminir og vansar at einum landsoljufelag, og aðrenn nøkur endalig avgerð er tikin í slíkum máli er rætt at kanna tað til botns.

„Vit kunnu staðfesta, at tað ein sera stór risiko knýtt at tí at fara uppí oljusamtøk í sambandi við leiting. Nógvir pengar standa uppá spæl og tí eisini hildið, at einasti møguleikin at fáa eitt møguligt føroyskt felag uppí eina komandi oljuvinnu er via bering (carry-ing partner), tvs. at hini oljufelagini bera tað ígjøgnum.“

Síðani er tað eisini spurningurin um sjálva „timingina“ í øllum hesum. Aðrastaðni hevur tú oftani fengið hesa bering ígjøgnum, aftaná at tú hevur funnið olju. Tað er sera tíðliga hjá okkum nú at skula fara inn og siga, at vit vilja hava eitt borið oljufelag og byggja eitt føroyskt oljufelag upp, tí vit vita ikki, um tað finst nøkur olja í Føroyum. Og tað gevur væl ikki nógva meining at etablera eitt felag, um tú ikki finnur olju í Føroyum, tí tá hevur tú óglinga lítla møguleikar fyrri at koma fyrri seg.

fyrsta degi menuttan at brúka so nógv kreftir til at stovna felagið, er at fáa sær eina optión ístaðin, fyrri at tú kanst vera við, tá oljan verður funnin. Við optión meinast, at møguleikin stendur opin fyrri at kunna koma við seinni.

Magni Arge sigur viðari, at tá kanst tú so taka støðu til, um tú vilt gjøgnumføra projektið við føroyskum oljufelag, tvs. brúka optiónina. Er tú komin eftir, at tú ikki vil brúka hana, so fer tú kanska okkurt annað afturfyrri ístaðin.

Árenn 1.

Útbjóðingarmfar

Endamálið við at seta eina nevnd er at útgreina út í æsir, hvussu eitt slíkt føroyskt felag skal skipast og hvat tað skal ígjøgnum. Tað er so eingin orsök til at biða við at seta eina slíka nevnd, um ein er hugaður at kanna henda møguleikan. Magni Arge vísir á, at tað er týðningarmikið at fáa avklárað, um ein ynskir eina optión ella ikki, aðrenn 1. útbjóðingarmfar, tí tað má ligga í treytunum fyrri 1. útbjóðingarmfar. Tað treytar, at vit koma til eina niðurstøðu um hesi viðurskiftini innan eitt hált ár.

Niðurstøðan hjá Oljuráðleggingarnevndini ber annars bráð av, at tað eru fyrirminir við einum slíkum felag, men tað er so aftur ein spurningur um timing, um tú finnur olju ella ikki. Tað eru sjálvandi eisini vansar við tí, og tí má tað skipast á ein so skilagóðan máta sum tilber.

Magni Arge sigur, at ein er ikki komin til eina so nágreiniliga niðurstøðu, sum sigur, um tað er gott ella ringt. Tí tað hevur bæði tvey við sær, og tí skal spurningurin granskast meira.

Misskijing

Magni Arge heldur annars fyrri, at tað er ein misskijing, um tað verður hildið, at tú skal hava eitt alment oljufelag fyrri at kunna tryggja føroyingum ágóða av olju.

„Tær inntøkur, sum skulu falla landskassanum í lut frá eini oljuvinnu, eru ikki treytaðar av, um tú skipar

eitt oljufelag ella ikki. Tær tryggjar tú tær sum skattir og avgjöld og við at tryggja føroyskum veitarum, at teir kunnu sleppa framat tí forretning, sum liggur rúndan um eina oljuvinnu. Tað kanst tú so í stóran mun tryggja tær, um m.a. alt supplyvirsemi gongur yvir føroyskan keikant, flutningur yvir føroyskan flogvøll og at oljufelagini hava sínar arbeiðshøvudsstøðir í Føroyum umframt at tú ger tað til eitt kappingarparametur hjá felagunum, í hvønn mun tey vilja royna at fáa føroyska vinnu í gongd ella ikki.“

Magni Arge heldur út frá hesum, at ambitionsstøðið hjá einum føroyskum oljufelag má ligga á einum øðrum støði, og tað er m.a. kanska at byggja upp eitt oljufelag, sum uppá longri sikt kann klára seg í van-

ligari kapping og í øðrum plássum enn í Føroyum. Harvið útbýggir tú eitt kommersielt felag, sum kanska kann vara nógv longuri enn t.d. oljuvinnan fer tað í Føroyum. Hvussu realistiskt hetta so aftur er, er ein heilt annar spurningur.

Nógvir møguleikar

Samanumtikið kann sigast, at her eru nógvir møguleikar, sum bæði hava fyrirminir og vansar við sær. Tað ræður um at finna tann skilabesta fyrri Føroyar, antin hann so eitur føroyskt oljufelag, luttøku í virkseminum sum heild ella okkurt

heilt annað. Til tess at greiða nakrar av hesum ivaspurningurin skjýtur Oljuráðleggingarnevndin tí upp at seta eina nevnd, sum innan ikki ov langa tíð skal koma við einum tilmæli til myndugleikarnar.

Íslendskur bjargingarbátur

Bernard van Leer við bryggju í Havn

(Mynd: Álvur Haraldsen)

Ein lítill, bláur aluminiumsbátur undir hollendskum flaggi hevur einar tveir dagar liggið á Havnini.

Talan er um ein bjargingarbát, sum íslendingar hava keypt brúktan úr Hollandi, og nú eru á veg til Íslands við.

Teir eru seks mans við bátinum. Fýra íslendingar og tveir hollendingar. Íslendingar fara formelt at yvirtaka bátin, tá hann er komin til Íslands.

Hesin báturin er tann triðji, sum teir hava keypt í ár. Fyrr í ár vóru hini báðir eisini á Havnini á veg upp til Íslands.

